

Täysistunto

Torstai 23.9.2021 klo 16.00—18.20

2.1. Suullinen kysymys koronapassista (Ville Tavio ps)

Suullinen kysymys SKT 152/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Ville Tavio ps:** Herra puhemies! Tiukat koronarajoitukset eivät ole enää tarpeellisia, vaan ravintolat, tapahtumat ja harrastukset voitaisiin jo avata normaalisti. Enemmistö väestöstä on rokotettuja, eikä sairaalakapasiteetti ole uhattuna. Hallitus ajaa tästä huolimatta järeää uutta rajoitustoimea, koronapassia. Koronapassi aloittaa kansalaisten lajittelun rokotettuihin ja rokottamattomiin jopa julkisissa palveluissa, kuten uimahalleissa. Koronapassi murentaa terveystietojen yksityisyydensuojaa sekä tosiasiallisesti pakottaa ottamaan rokotuksen, jos ei siis tahdo jäädä yhteiskunnan ulkopuoliseksi. Kysyn hallitukselta: onko ihmisten jyrkkä jaottelu rokotettuihin ja rokottamattomiin välttämätöntä maan sisäisellä koronapassilla?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.02 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilman kattavaa rokotesuojaa ei päästä siihen tavoitteeseen, josta edustaja Tavio puhui, että yhteiskunta olisi auki. Tällä rokotekattavuudella, joka meillä on, ei vielä suojella yhteiskuntaa. Niin kuin huomaatte, meillä on varsin paljon tartuntoja päivittäin. [Vilhelm Junnila: Mites muut Pohjoismaat?]

Jos sitten ajatellaan rokotekattavuuden nousua, niin lähtökohtana on se, että me saisimme riittävän korkean rokotekattavuuden, ja hallituksen hybridistrategiassa on lähdetty siitä, että tuo virstanpylväs on määritetty 80 prosenttiin tai siihen, että kaikilla halukkailla on ollut mahdollisuus ottaa rokote.

Mitä tulee koronapassiin, sitä ei oteta koko maassa rajoitustoimena käyttöön, vaan kysymys on siitä, että kun jollakin alueella on tartuntarypäs, siellä koronapassilla voi vapautua näistä rajoituksista. Se on siis rajoituksista vapauttamisen väline niillä alueilla, [Puhemies koputtaa] joilla tartuntaryypäitä on.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka tästä aihealueesta haluavat esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Edustaja Tavio jatkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

16.03 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, THL, antoi poikkeuksellisen kovasanaisen lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle. THL sanoi pitävänsä erittäin kyseenalaisena sitä, että koronapassia kaavailaan jo 12-vuotiaille lapsille. THL:n arvion mukaan koronapassi estäisi pahimmassa tapauksessa pienten lasten harrastustoiminnan. Tästä huolimatta hallitus on päättänyt esittää lasten asettamista eriarvoiseen asemaan estämällä lapsen pääsyn harrastuksiin tai sisäleikkipaikoille, jos tämä jostain syystä on rokottamaton. [Vasemmalta: Ei!] Kysyn asiaa hallituksen tasa-arvoministeriltä Blomqvistilta: miksi rokottamaton lapsi ei ansaitse mielestänne yhtäläistä pääsyä leikkipaikalle?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Och minister Blomqvist, varsågod.

16.04 Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Tämä itse asia ei kuulu tasa-arvoministerin vastuualueelle, mutta totta kai minä, kuten koko hallitus, pidän ensiarvoisen tärkeänä, että lapset ja nuoret tulevat ensin elikkä sieltä puretaan ensin rajoituksia. [Ville Tavio: Tehän luotte rajoituksia!] Tämä on ollut hallituksen tavoite ja kanta edelleen. Hallitus on antanut tämän esityksensä eduskunnalle, ja eduskunta nyt käsittelee sitä, enkä vastaa tästä itse lakiehdotuksesta, vaan tämä oli tasa-arvoministerin näkemys tähän asiaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ministeri Kiuru.

16.05 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä asiasta on paljon keskusteltu, ja jouduimme myös hallituksessa harkitsemaan, mikä olisi lasten etu. Ja kun tätä asiaa katsotaan lasten edun näkökulmasta, asia ei olekaan enää niin yksinkertainen kuin edustaja Tavio tässä antoi ymmärtää. Nimittäin lähtökohta on se, että lasten ja nuorten harrastustoiminnan osalta me olemme nimenomaan halunneet, että lapsen etu olisi aina ensisijaista ja lapset pääsisivät näistä rajoitustoimista vapauttamisessa aivan ensimmäiseen porukkaan. Ja näin nyt nimenomaan tehdään, eli emme suosittele tänään sosiaali- ja terveysministeriöstä lähteneessä ohjauskirjeessä lasten ja nuorten harrastuksiin näitä rajoituksia. [Ville Tavio: Miksi esitätte?]

Jos jollakin alueella kuitenkin jouduttaisiin ottamaan rajoitustoimet käyttöön, eli me voisimme joutua sellaiseen tilanteeseen, että kuitenkin viranomaisvaltuuksin jouduttaisiin säättämään rajoituksia ikäryhmään 12—17, tällä nämä lapset nimenomaan vapautuisivat näistä rajoituksista.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Purra.

16.06 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Koronapassiin liittyy näiden epätasa-arvo- ja yhdenvertaisuusongelmien lisäksi käytännöllisiä ongelmia. Rokottautumisen vaihtoehto on se, että käy testeissä kolmen päivän välein. Toisin kuin esimerkiksi Tanskassa, Suomessa tästä testaamisesta tulevat kustannukset lankeavat testattavalle. Julkinen puoli on hyvin ruuhkainen, ja tiedämme, että käytännössä olisi mahdotonta käydä siellä testeissä. Yksityisellä testaaminen maksaa jopa kolmatta sataa euroa. Kyseessä on paitsi taloudellinen myös terveydenhuollon henkilökunnan saatavuuteen liittyvä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

mahdottomuus. No, mitä tästä seuraa? Käytännössä se, että ihmisellä täytyy olla rokote, mikäli hän haluaa osallistua näihin palveluihin eikä jäädä kotiin.

Arvoisa pääministeri, suhtauduitte huhtikuussa hyvin kielteisesti koronapassikaavavaihteluihin, ja mielestäni näkökulmanne silloin olivat oikein hyviä. Miksi nämä kielteiset näkökannat eivät enää olisi voimassa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.07 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En olisi ollut keväällä valmis ottamaan tällaista koronapassia käyttöön johtuen siitä, että meidän rokotekattavuutemme oli tuolloin niin alhainen. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Mitä tulee tähän yleiseen keskusteluun koronapassiin liittyen, niin on ensinnäkin muistettava se, että me haluamme avata yhteiskunnan, me tulemme sen tekemään. Me emme siis tule olemaan yhteiskunnassa, jossa tulevaisuudessa normaali tilanne olisi se, että meillä on rajoitustoimia käytössä. Siis meidän lähtökohtamme on se, että ei ole rajoitustoimia missään päin Suomea käytössä, että kaikki palvelut, kaikki esimerkiksi vapaa-aikaan liittyvät toiminnot, ovat kaikille avoimia, aivan kaikille: rokotetuille, rokottamattomille — kaikille suomalaisille kaikki nämä toiminnot ovat avoimia. Mutta mikäli sitten tulisi jollakin alueella sellainen tilanne, että paikalliset viranomaiset joutuisivat ottamaan rajoitustoimia käyttöön, niin tämä passin ajatus on se, että näistä rajoitustoimista voisi tämän passin avulla vapautua. Eli se on väline yhteiskunnan pitämiseksi auki sellaisissa tilanteissa, joissa viranomaiset joutuisivat ottamaan kohdennetusti ja hyvin tarkkarajaisesti rajoitustoimia käyttöön. Me emme siis kaavaile [Puhemies koputtaa] sellaista yhteiskuntaa, että toiminnot ovat kiinni kaikilta, paitsi passilla, vaan lähtökohta on se, että kaikki on kaikille auki. [Ville Tavio: Koronapassi on rajoitus!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkelä.

16.08 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt tämä pääministerin esityksen logiikka ei oikein aukea minulle. Eli te sanotte nyt näin, [Välihuutoja vasemmalta] että kun rokotekattavuus on noussut, niin silloin tarvitaan lisää rajoitustoimia, lisää rajoituskeinoja, kun kattavuus on noussut. [Vasemmalta: Ei! — Ei sanonut!] Väitättekö te nyt, ettei tämä rokotus toimi, vai mistä tässä on kysymys?

On syytä muistaa, että peruslähtökohta on se, että meillä on oikeus liikkua, yrittää, harjoittaa elinkeinotoimintaa ja kokoontua. Niitä rajoituksia voi perustella vain välttämättömyydellä. Ei tämä mene niin, että sen rajoituksen voi varmuuden vuoksi tai fiilispohjalta laittaa. Sen täytyy olla välttämätöntä. Mitkä ovat hallituksen argumentit, että nämä rajoitukset ovat välttämättömiä?

Kertokaa myös vastaus tähän kysymykseen, jonka edustaja Purra aiemmin esitti, että kun sen rokotepassin hankkiminen rokottamattomille käytännössä maksaa satoja euroja kuukaudessa, niin oletteko te tosiasiallisesti säättämässä tästä rokotuspakon. Siltä se näyttää. [Eduskunnasta: Aika kaukaa haettu!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

16.09 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Emme ole säätämässä tästä rokotuspakkoa, Suomessa rokotukset perustuvat vapaaehtoisuuteen. Tästä ei ole kyse.

Pyrin nyt avaamaan tämän mahdollisimman selkeästi: Kun me saamme rokotuskattavuuden riittävälle tasolle — näillä näkymin lokakuussa — niin me avaamme yhteiskunnan toiminnot. Me luovumme näistä kaikista rajoituksista, mitä meillä on. [Ville Tavio: Miksi sitten säädätte koronapassia?] Se on hallituksen tahto. Se on meidän päivitetyn strategiamme ytimessä: kun me saamme rokotekattavuuden riittävälle tasolle, kaikista näistä rajoitustoimenpiteistä luovutaan. Eikä siellä ravintolan ovella tai harrastuksen ovella tai muussa vapaa-ajan toiminnassa keneltäkään kysytä passia. [Ville Tavio: Sitä te esitätte!] Nämä palvelut ovat kaikille ihmisille avoimia. Me haluamme avata yhteiskunnan kaikille, ja näillä näkymin lokakuussa se olisi mahdollista.

Mutta, kuten me olemme nähneet, tämä virus on arvaamaton. Jos tulee esimerkiksi sellainen hyvin vakava tartuntarypäs, että paikallisviranomaiset joutuvat lain mukaisesti ottamaan käyttöön kohdennettuja rajoitustoimia, tämä passi olisi väline vapautua noista rajoitustoimista. Se ei siis ole rajoituksia lisäävä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Miksi?] vaan nimenomaisesti väline siihen, että sen sijaan, että kaikki [Puhemies koputtaa] on sitten kaikille kiinni, passin kautta voitaisiin pitää edelleen toimintoja auki. [Antti Lindtman: Kannattaa lukea se esitys!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Peltokangas.

16.10 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perustuslain 6 §:n henki on se, että ketään ei saa asettaa eri asemaan terveydentilan johdosta. Myös yhdenvertaisuuslain 8 §:ssä kielletään syrjimästä ketään terveydentilaan liittyvän syyn perusteella, ja lain 5 §:ssä henki on se, että viranomaisen velvollisuus on edistää yhdenvertaisuutta, ei heikentää sitä. Kysynkin, arvoisa hallitus: onko koronapassi, jolla ei estetä viruksen leviämistä, mielestänne yhdenvertaisuutta edistävä työkalu?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Kiuru.

16.11 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä koko keskustelussa tuntuu nyt siltä, että onko tätä koronapassia koskevaa esitystä edes luettu. [Mauri Peltokangas: No just niin, kysymykseni oli hyvin selkeä!] Suosittelemme sen lukemista, koska tässä ei ole kysymys siitä, kuten perussuomalaisten ryhmä tuntuu antavan ymmärtää, että me otamme Suomessa koronapassin käyttöön jokaisen ravintolan ovella, jokaisen harrastustoiminnan ovella. Tällaista ei ole. [Ville Tavio: Te mahdollistatte sen!] — Me emme mahdollista sitä. — Vain silloin, kun viranomaisvaltuuksin säädetään alueelle rajoituksia merkittävän tautirypypään tapauksessa, [Ville Tavio: Se on mahdollistamista!] näistä rajoituksista on mahdollisuus vapautua, ja tämä ei tunnu nyt meidän millään ymmärrykseen. [Ville Tavio: Se on mahdollistamista!] Me jankkasimme tätä täällä jo eilen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Onko vai ei?] Toivoisin, että perehdytään tähän esitykseen, ennen kuin annetaan väärää todistusta siitä, mihin koronapassia tarvitaan. [Ville Tavio: Kantakaa vastuu esityksestänne!]

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta olennainen kysymys on se, mikä on koronapassin tarve. Tässä tapauksessa koronapassin käyttöönotto on toimijoille vapaaehtoista, ja passi

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

on käytössä vain, [Puhemies koputtaa] jos rajoitustoimia on olemassa. [Mari Rantanen: Aivan, eli rajoitus! — Vasemmalta: Liittykää VKK:hon!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niikko.

16.12 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kiuru, en nyt oikein ymmärrä tätä logiikkaa. Nimittäin teidän mukaanne koronapassi kuitenkin perustuu sille oletukselle, että saatu rokotussarja vähentää tartuntariskiä yksilön kannalta oleellisesti, eikö niin? [Aki Lindénin välihuuto] Tämä on se tärkeä asia, mitä te toivotatte. Kuitenkin Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylijohtaja Markku Tervahauta itse sanoi, että jos rokotettu infektoidaan deltaviruksella, virusmäärät PCR-testeillä ja Ct-arvoilla osoitettuna voivat olla yhtä suuria kuin rokottamattomilla. Vielä ei ole riittävästi tutkimustietoa siitä, voiko infektoidunut rokotettu tartuttaa virusta eteenpäin yhtä herkästi kuin rokottamaton. Elikkä todellisuudessa se asialla on juuri päinvastoin, elikkä se, joka on rokotettu kaksi kertaa, on oireeton ja voi tartuttaa paljon helpommin kuin se, joka on rokottamattomana saanut tartunnan, koska tämä jää kipeänä kotiin, joten tämä logiikka ei toimi. [Kristiina Salosen välihuuto] Rokotepassi ei suojaa ihmisiä yhtään keneltäkään, ja sen vuoksi tätä ei tulisi hyväksyä.

Hallitukselta pitäisi löytyä yhteiskuntaa avaavia päätöksiä [Puhemies: Ja kysymys!] eikä rajoittavia päätöksiä. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Kysymystä ei ollut!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kysymystä ei ollut, eikä kukaan halua vastatakaan. — Edustaja Sarkomaa.

16.13 **Sari Sarkomaa kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Parempi myöhään kuin ei milloinkaan. On todella tärkeää, että nyt vihdoinkin ja viimein saimme koronapassiesityksen. Muualla Euroopassa koronapassia on käytetty siihen, että yhteiskunta on voitu pitää avoimena samaan aikaan, kun ollaan kerrytetty rokotekattavuutta, ollaan tehty toimia koronaepidemian taltuttamiseksi.

Tämä viivyttely on ollut sydämetöntä. Se on tullut erittäin kalliiksi taloudellisesti ja inhimillisesti mara-aloille, kulttuurialoille. Sen takia on nyt tärkeää, että käsittelemme eduskunnassa tämän koronapassin, ja niin kuin pääministeri sanoi, tätä voidaan käyttää tulevaisuudessa, jos tarvitaan, eli parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Oli hyvä, pääministeri Marin, että hallitus muutti kantansa tähän.

Tapahtuma-ala on ollut huolissaan, ministeri Kiuru, siitä, että tartuntatautilain 58 §:llä voidaan vielä vuodenkin jälkeen rajoittaa tapahtumia. Kansainvälisiä tapahtumia rakennetaan pitkällä jäniteellä, ja kun koronapassi on voimassa vain vuodenvaihteeseen, niin voitteko te tässä nyt kertoa ratkaisun sille, ettette taas kerran torppaa tapahtuma-alan mahdollisuuksia järjestää [Puhemies koputtaa] isoja tapahtumia? Eli mikä on ratkaisu ja vastaus tähän? Toivon, että vastaatte. Tapahtuma-ala odottaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kiuru vastaa.

16.15 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo eilen itse asiassa edustaja Sarkomaa kysyi tätä, enkä silloin pystynyt siinä minuuttiajassa kaikille vastaamaan, joten vastaan nyt.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

Meillähän ei olisi mitään sitä vastaan, vaikka koronapassikäytäntöä jatkettaisiin, [Perussuomalaisten ryhmästä: No niin, tulihan se!] mutta perustuslaillinen arviointi on se, että me todennäköisesti emme saa tähän rajoitukseen — tai anteeksi, tähän toimeen, koronapassiin... [Ville Tavio: Rajoitukseen! Kerrankin oikein, vahingossa oikein! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Siellä on siis terveysturvallisuustoimia, monenlaisia. Tartuntatautilaissa esitetään siis hyvin monenlaisia toimia, ja me pohdimme erityisesti rajalainsäädännön osalta, kuinka pitkään tämän esityksen pitäisi olla voimassa, ja arviointi oli se, että pitäisi mennä askelissa ja katsoa rokotekattavuuden nousua niin terveysturvallisuustoimien osalta rajoilla kuin nyt sitten myöskin koronapassin osalta. Eduskunnalla on toki kaikki valta arvioida tätä, ja minusta tämä edustaja Sarkomaan vetoomus oli aivan järkeenkäyvä, ja täällä on mahdollisuus perustuslakivaliokunnassa tätä oikeasuhteisuutta ja välttämättömyyttä arvioida.

Mutta haluan sanoa teille, että ilman riittävää rokotekattavuutta Suomea ei pystytäkään pitämään auki, ja se oli minusta tässä edustaja Sarkomaalla hyvä näkökulma, että varaudutaan kaikkeen. Covid-19 on jatkossa nimenomaan rokottamattomien ihmisten tauti, ja suurempi riski on saada vakava koronavirustauti juuri näillä ihmisillä, [Puhemies koputtaa] joilla rokotesuojaa ei ole.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lindén.

16.16 **Aki Lindén sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Laittakaa mikrofoni päälle.

Yritän. — Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Perussuomalaiset yrittävät kyllä nyt tehdä politiikkaa sillä tavalla, että esittävät väitteitä, jotka eivät pidä paikkaansa, ja sitten ryhtyvät niitä kumoamaan. Tunnen monia fiksua perussuomalaisia, jotka kannattavat koronapassia, he ovat usein yrittäjiä taustaltaan, he ymmärtävät, mistä tässä on kysymys, mutta nyt eduskuntaryhmä politikoi tässä kyllä erittäin voimallisesti tällä asialla. [Leena Meren välihuuto]

Tällä hetkellä tilanne on se, että tämän päivän Yleisradion uutisissa kerrotaan, että USA:ssa kuolleisuus koronaan on noussut korkeimmalle tasolle koskaan ja se tulee nimenomaan rokottamattomien keskuudesta. Sen takia, jos meillä on koronapassi, myös sillä tavalla toimiva, että se motivoi ihmisiä ottamaan rokotetta lisää, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] vaikka sen ensisijainen tarkoitus on mahdollistaa toiminnot silloin kun tämä epidemia on pahassa tilanteessa, [Leena Meri: ”Motivoi!”] niin me saamme rokotuskattavuutta nousemaan. Kysyisinkin asianomaiselta ministeriltä: [Hälinää — Puhemies koputtaa] millä eri vauhdilla me saamme nyt tätä rokotuskattavuutta Suomessa lisätyksi siitä 67 prosentin tasosta, mikä nyt kahdella rokotteella on?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, koetetaan olla hiljaa silloin, kun yhdelle edustajalle on myönnetty puheenvuoro, eikä mölistä päälle. — Ja ministeri Kiuru.

16.18 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta edustaja Lindén hyvin kiteytti sen, mistä tässä koko hybridistrategias-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

sa on kysymys. [Perussuomalaisten ryhmästä: Motivoinnista vai?] Me haluamme varmistaa, että me voisimme pitää yhteiskuntaa auki, ja on hyvin naiivi ajattelu, kun perussuomalaiset täällä vihjailevat, että ilman riittävää rokotekattavuutta se olisi mahdollista. Se ei ole vielä, edustaja Tavio, mahdollista, eikä se tule olemaan pitkällä juoksulla mahdollista, elleimme me saavuta tuota riittävää rokotekattavuutta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Tämän takia iso kysymys on se, että meillä oli, kun me katsomme 16.6. viime vuotta ja siitä kolme kuukautta eteenpäin, tuolla ajanjaksolla 13 menetettyä ihmishenkeä. Kun me katsomme tänä vuonna samaa ajanjaksoa, 16.6. tätä vuotta ja siitä kolme kuukautta eteenpäin, olemme tilanteessa, että me olemme menettäneet 87 ihmishenkeä — vaikka meidän rokotekattavuus on noussut näiden kuukausien aikana merkittävästi. Se kertoo siitä, että rokottamattomilla on todella selvästi suurempi riski myös nyt sairastua tähän tautiin, [Puhemies koputtaa] ja meillä on vielä liian paljon rokottamattomia yhteiskunnassa, että tämä tulisi onnistumaan ilman riittävää rokotesuojaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Tavion nimi siellä mainittiin. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

16.19 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Ensimmäisen rokotteen kattavuus on yli 80 prosenttia Suomessa. Ministerin olisi syytä tässä selkeästi myös lausua, mikä on se rokotekattavuus, jolla yhteiskunta voidaan avata. Ja koska tämä on hyvin pian käsillä, minkä takia te luotte sitten näitä uusia rajoitusmekanismeja, kuten koronapassin?

Kysyn myös tätä: Te, ministeri Kiuru, äsken sanoitte, että korona on rokottamattomien sairaus. Kuitenkin TYKSissä on kesän tilaston mukaan noin puolet koronasta sairaalahoitossa olevista rokotettuja. [Mauri Peltokangas: Ministeri ei oikein ymmärrä tästä!] Miten te voitte sanoa, että tämä on siis vain rokottamattomien sairaus? Tehohoidossa on tosiaan nähty selkeästi rokotuksen hyöty, [Aki Lindén: Yksi rokote ei riitä! — Perussuomalaisten ryhmästä: Riittääkö kolme?] ja on sinänsä kannustettavaa ottaa rokote, varsinkin jos kuuluu riskiryhmään. Meillä on kapasiteetti stabilisoitunut nyt siihen sataan sairaalahoitopaikkaan, hyvin stabilisoitunut. Eikö tämä riitä yhteiskunnan avaamiseen? [Aki Lindén: Edustaja Tavio, yksi rokote ei riitä!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt useampikin ministeri pyytää puheenvuoroa, mutta ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.20 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tavio, te tässä puheessanne annoitte ymmärtää, että minulla eivät olleet faktat kunnossa. Mutta täytyy sanoa, että myös toiseen suuntaan voidaan sanoa niin. Meidän isoin haasteemme on tällä hetkellä se, että ihmiset, jotka sairastuvat, ovat rokottamattomia tai yhden rokotuksen saaneita, ja se ei riitä tässä tilanteessa. Meillä on niin ärhäkkä virus vastassa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] että tämä tarkoittaa sitä, että se rokotesuoja ei ole täydellinen. Yhdellä rokotteella ei pärjätä tässä tilanteessa. [Perussuomalaisten ryhmästä: Pärjätäänkö kolmella?] Tämä oli minun näkökulmani äsken, että olen huolissani siitä, että jos ihmiset eivät pysty suojautumaan tätä tautia vastaan, niin he saattavat sairastua. Ja tämä on vaarallista, koska meidän tehtävämme on valtiovallan näkökulmasta suojella ihmisten terveyttä ja henkeä, ja näilläkin ihmisillä pitää olla mahdol-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

lisuus siihen, että heistä huolehditaan. Tässä tilanteessa se, että te ehdotatte, että tällä nykyisellä rokote kattavuudella me pystyisimme tämän yhteiskunnan avaamaan, tarkoittaisi, että nimenomaan yhä enemmän rokottamattomat ja [Puhemies koputtaa] puutteellisen rokotussuojan omaavat ihmiset sairastuisivat. Tässä tilanteessa meidän muiden rokote kattavuus ei vielä riitä siihen, että he eivät sairastuisi. [Ville Tavio: Hyöty—haitta-vertailua!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt on aika täynnä. — Edustaja Soinikoski.

16.21 Mirka Soinikoski vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kiuru tässä vastasi juuri kysymykseen, jonka olin ajatellut esittää. Erittäin hyvin hän toi esiin sen, että tuplarokotus on se, joka suojaa myös niitä meidän kansalaisia, [Ville Tavio: Riittääkö kaksi rokotusta?] jotka syystä tai toisesta, yleensä lääketieteellisistä syistä, eivät voi ottaa rokotteita.

Mutta rokotteita tarvitaan lisää. Koronapassi auttaa meitä eteenpäin tässä. Me tarvitsemme sen tähän pandemiatyökalupakkiin, ja tämä rokote passipuhe on harhaanjohtavaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ei ollut kysymystä, mutta edustaja Kurvinen haluaa silti vastata. [Eduskunnasta: Ministeri!] — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.22 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Tästä koronapassista voi varmaan todeta kulttuuri- ja urheilualan ja suomalaisten palveluyrittäjien kannalta, että parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Sellaisissa sivistysmaissa kuin Viro ja Tanska tähän toimii aivan hyvin ilman mitään isoja yhdenvertaisuusongelmia.

Mutta, puhemies, pyysin tämän puheenvuoron lähinnä tiedeministerin roolissa, sillä minä olen pikkuisen huolissani tämän salin keskustelusta ja vähän Suomen julkisesta keskustelusta muutenkin. Nojaammeko me enää Suomessa tieteeseen, uskommeko me lääke-reihin, uskommeko me terveydenhuollon ammattilaisiin, [Perussuomalaisten ryhmästä: Kuka teistä on sellainen?] vai uskommeko me joihinkin valesivustoilta leviäviin salaliittoteorioihin?

Haluan kiittää lämpimästi monia perussuomalaisten poliitikkoja, jotka ovat puhuneet rokotteiden puolesta. Muistelen ainakin edustaja Antikaisen todenneen näin, ja taisi oppositiojohtaja Purraakin jossakin kehottaa rokotteeseen ottamaan. Toivon, että jokainen tässä salissa oleva mielipidejohtaja, edustaja kannustaa jokaista, jolla ei ole terveydellistä estettä, ottamaan koronarokotteeseen.

Suomi on rakennettu länsimaisille arvoille. Länsimaiset arvot on rakennettu valistuksen aatteelle, tieteelle, [Puhemies koputtaa] tieteeseen perustuvaan päätöksentekoon, ei foliohattuteorioihin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja nyt aika täynnä. — Edustaja Honkonen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Perustuuko passi jotenkin tieteeseen? — Vasemmalta: Ministeri oli liekeissä!]

16.23 Petri Honkonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä ministeri Kurvinen piti hyvän puheenvuoron tieteiden puolesta. Tässä muun muassa edustaja Mäkelä ja muutamat muutkin viittasivat perusoikeusasioihin, siis siihen, että meidän pe-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

rustuslakimme hyvin vahvasti suojaa muun muassa liikkumisvapautta. Niin se tekeekin, ja niin kuuluu ollakin. Mutta meillä myös Suomen perustuslaki suojaa hyvin vahvasti elinkeinovapautta, ja se suojaa myös hyvin vahvasti meidän jokaisen oikeutta terveyteen. Ja juuri tästä lähtökohdasta nämä koronarajoitukset ja eri toimenpiteet, joilla tämän taudin leviämistä on pyritty estämään, on aikanaan laadittu.

Yrittäjät ovat todella vahvasti toivoneet tätä koronapassia meiltä. Se on keino avata kovasti kärsinyttä tapahtuma-alaa, ravintola-alaa. Monessa Euroopan maassa se toimii todella hyvin. Minun mielestäni olisi hyvä nyt, että täällä perussuomalaisten puolelta kommentoitaisiin, että onko se rokote teidän mielestänne oikeasti nyt sitten hyvä asia vai huono asia, eikä flirttailtaisi näillä koronadenialistien ja rokotedenialistien puheenvuoroilla. [Välihuutoja]

Haluaisin kysyä hallitukselta: mitkä alat [Puhemies koputtaa] nyt erityisesti ovat ne, jotka tästä koronapassista tulisivat hyötymään, ja mitkä alat ovat tätä erityisesti toivoneet?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja siellä, ministeri Lintilä.

16.25 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täytyy alkuun sanoa, että olen pikkasen, pikkasen hämmentynyt pettynyt siitä, että perussuomalaiset ovat julistautuneet rokotevastaiseksi puolueeksi. [Välihuutoja — Leena Meri: Vastauspuheenvuoro! Aivan törkeä väite!] Eli tämä oli aika kova ulostulo kyllä teiltä.

Se, mihin tämä eniten vaikuttaa, on kyllä palvelualat, tapahtuma-alat, eli rokotepassin tai koronapassin avulla pystytään siinä tilanteessa, [Perussuomalaisten ryhmästä: Tulihan se sieltä! — Välihuutoja] mikäli tulisi sulkutilanteita, pitämään auki, ja ilman muuta sillä haetaan yrittäjille enemmän tilaa tuollaisessa tilanteessa toimia. Toivotaan, että sitä ei tarvitse ottaa käyttöön, koska sehän tarkoittaisi sitä, että yhteiskuntaa avataan. Mutta se, että voidaan yhteiskuntaa avata, tarkoittaa sitä, että rokotukset otetaan, ja siihen meidän pitää kaikkien kyllä kannustaa ihmisiä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Meri.

16.26 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Minä olen erittäin pettynyt siihen, että ministeri vääristelee perussuomalaisten näkemyksiä. Mehän emme ole sanoneet, että olemme rokotevastaisia, vaan me haluamme, että kansalaisille puhutaan totta siitä, mitä ajetaan. Elikkä jos ajetaan rokotepakkoa — kun teilläkin tuo rokotepassi-sana tuossa välillä lipsahtelee — [Eduskunnasta: Ei, ei!] niin sanotaan se suoraan. Olette sanoneet, että haatte rokotekattavuuden nostamista. No, sanoitte sen suoraan, että tällä halutaan sitä kattavuutta lisätä. Se pitää siis sanoa suoraan, että passi tuo sen, että käytännössä se on sitten jo pakko ja haluatte niin sanotusti... [Hälinää] — Anteeksi, voinko puhua? Vähän häiritsee, kun huutelette siinä.

Ja toinen kysymys on: Pidän erikoisena, kun ihmisillä on sairauksia ja perusteltua pelkoa esimerkiksi sikainfluenssan jälkeen, että te, ministeri Kurvinen, kutsutte heitä foliohauetuiksi — [Perussuomalaisten ryhmästä: Erikoista! — Eduskunnasta: Ei!] sairastuneita ihmisiä. Me korostamme vapaaehtoisuutta ja sitä, että kerrotte totuuden, kun te säädätte jotain. Kertokaa, mikä sillä on tarkoitus. [Puhemies: Ja kysymys!]

Kysymys on: estääkö tämä rokote tartunnan absoluuttisesti ravintoloissa?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 103/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Kiuru.

16.27 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jälleen kierretään takaisin siihen, onko rokotekattavuuden rakentamisesta hyötyä vai ei. Haluan nyt teille ottaa vielä tilastotiedon tähän, [Ville Tavio: Kyse on koronapassista!] jotta se antaisi teille mahdollisuuden ymmärtää, miksi on tärkeää, että me pidämme kiinni näistä tieteellisistä faktoista:

Sairaaloissa oli teho-osastolla 14. syyskuuta mennessä hoidettu yhteensä 984 koronapositiiviseksi todettua potilasta. Huhtikuun lopun jälkeen, kun kakkosannokset olivat Suomessa jo täydessä vauhdissa, tehohoitoa oli siis tarvinnut 217 potilasta. Tehohoitoon on tähän mennessä joutunut kymmenen henkilöä, jotka ovat sairastuneet tehohoitoa vaativasti kahdesta rokoteannoksesta huolimatta. Äsken sanoin, että tämä ei niinkään koske rokotettuja vaan rokottamattomia tai ihmisiä, joilla ei ole vielä riittävää rokotesuojaa. Ja nämä kymmenen henkilöä ovat olleet siis yli 60-vuotiaita. Luku kertoo myös, että kaksi rokoteannosta suojaa erittäin hyvin tehohoitoa vaativalta vakavalta tautimuodolta. Yhden rokotuksen jälkeen tehohoitoon joutuneita [Puhemies koputtaa] on Suomessa 41, ja he ovat pääsääntöisesti alle 60-vuotiaita.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja koska ministeri Kurvisen nimi kysymyksessä mainittiin, niin ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.28 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Meri, en ole sanonut, että nämä henkilöt, jotka pelkäävät rokotetta, ovat joitakin foliohattuja, [Jani Mäkelä: Olette sanonut niin!] vaan tarkoitin sitä, että meillä on valitettavasti internetissä ja sosiaalisessa mediassa toimijoita, jotka levittävät täysiiä valheita. He kertovat, että koronaa ei ole. He kertovat, että rokote on suolaliuosta. Nämä ovat aivan silkkaa valhetta, [Leena Meri: Mitä se meihin liittyy?] ja luulen, että niitä levitetään myös horjuttaakseen meidän suomalaista länsimaista yhteiskuntaa.

Me vietämme tänä vuonna tutkitun tiedon vuotta, ja tiedeministerinä pidän välttämättömänä puolustaa lääketiedettä, puolustaa luonnontiedettä, puolustaa upeita suomalaisia lääkäreitä ja muita terveydenhuollon ammattilaisia, jotka ovat pelastaneet monet meidät tältä kamalalta sairaudelta.

Lisäksi, puhemies, haluan vielä uudelleen kiittää perussuomalaisten puoluetta siitä, että teillä moni on myös käyttänyt omaa arvovaltaansa sen puolesta, että rokote otettaisiin. Rohkaisen edustaja Merta ja muitakin edustajia käyttämään sitä arvovaltaa siihen, että me otamme rokotteen ja pääsemme tästä pandemiasta eroon. [Leena Meri: En ole lääkäri, en anna mitään ohjeita!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Tämä aihealue on tällä erää käsitelty loppuun.

Kysymyksen käsittely päättyi.